

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 19)
arbejds- og socialministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	4. oktober 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Arbejdsministeriets grundnotat vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 83/477/EØF om beskyttelse af arbejdstagere mod farerne ved under arbejdet at være udsat for asbest.

Notat

Grundnotat vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 83/477/EØF om beskyttelse af arbejdstagere mod farerne ved under arbejdet at være udsat for asbest.

-

- Baggrund

Den 20.07 2001 har Kommissionen forelagt forslaget (KOM (2001) for Rådet.

Forslaget har hjemmel i Traktatens artikel 137, stk. 2 og kan vedtages med kvalificeret flertal efter samarbejdsproceduren i Traktatens artikel 251. Der er tale om et minimumsdirektiv, der tillader de enkelte lande at lægge sig på et højere beskyttelsesniveau end foreskrevet.

Forslaget har til formål at beskytte arbejdstagerne mod de risici, der er forbundet med arbejde med asbest.

Kommissionen anfører som begrundelse for forslaget, at Rådets direktiv 83/477/EØF udgør et meget væsentligt udgangspunkt for en harmonisering af normerne for beskyttelse af arbejdstagere, der udsættes for asbest. Til trods for dette direktiv og andre foranstaltninger, der hidtil er blevet vedtaget, udgør asbest imidlertid stadig et reelt problem på arbejdspladsen og Kommissionen finder, at det er nødvendigt, at målrette de forebyggende foranstaltninger mod situationer, hvor der sker en reel udsættelse for asbest.

Kommissionen peger på, at bygge- og anlægsarbejder i forbindelse med nedrivninger, vedligeholdelse, reparationer samt el- og vvs-arbejde er de typer arbejder, hvor arbejdstagerne, undertiden uventet, udsættes for asbest, og at det derfor er nødvendigt med sammenlignelige beskyttelsesforanstaltninger i medlemsstaterne.

Kommissionen anfører endvidere, at ajourføring af direktivet har stor betydning i forbindelse med, at nye lande bliver medlemmer af EU, idet de sundhedsmæssige virkninger af arbejdstagernes udsættelse for asbest i flere af ansøgerlandene fortsat er betydelige.

-

2. Indhold

Forslaget indeholder følgende hovedpunkter:

Anvendelsesområde

Direktivet skal nu også gælde for skibs- og luftfart.

Definitioner af de forskellige typer silikater med fiberstruktur.

Definitionen omfatter såvel mineralogi som CAS-nummer.

Forenkling af bestemmelserne om grænseværdi for eksponering

Bestemmelsen er foreslået ændret således, at det indsatsniveau, der findes i det oprindelige direktiv (koncentrationen i luften over en referenceperiode på 8 timer skal udgøre mindre end 0,25 fiber pr. cm³ og/eller mindre end en kumuleret dosis på 15,00 fiber- dage pr. cm³ over 3 måneder) erstattes af specifikke arbejdsvilkår og måles således, at den samlede eksponeringstid ikke overstiger to timer i e n syvdages periode.

Måling af luftens indhold af asbest

Det foreslås, at der bruges den prøveudtagningsmetode og metode til tælling af fibre, der er anbefalet af WHO.

Grænseværdi for eksponering af arbejdstagerne

Der fastsættes nu kun én grænseværdi for eksponering af arbejdstagerne i stedet for to, som er i det eksisterende direktiv. Grænseværdien fastsættes til 0,1 fiber pr. cm³ udregnet i forhold til et tidsvægtet gennemsnit (TWA) på 8 timer.

Den danske grænseværdi er fastsat til 0,3 fiber pr. cm³ på grund af måleusikkerheden.

Påvisning af asbest i bygninger

Det er i dag nedrivnings- og vedligeholdelsesarbejde, der især udsætter arbejdstagerne for asbest, navnlig i betragtning af, at man ofte ikke har kendskab til forekomsten af asbest. Forslaget stiller derfor krav om, at arbejdsgiveren skal fastslå eventuel forekomst af asbest, inden nedrivnings- eller vedligeholdelsesarbejdet påbegyndes. Arbejdsgiveren skal samarbejde med ejerne og lejerne af de pågældende ejendomme.

Virksomhedens ansvar

Ved fjernelse af asbest skal virksomheder, der beskæftiger sig hermed, kunne dokumentere, at de har den fornødne kompetence og relevant udstyr. Forslaget lægger op til en certificeringsordning på længere sigt på nationalt plan.

Uddannelse af arbejdstagere.

Forslaget indeholder en bestemmelse om, at arbejdsgiveren skal sørge for et relevant uddannelsesprogram for alle arbejdstagere, der eksponeres for eller kan blive eksponeret for støv, der indeholder asbest.

Der fremgår ikke klart af forslaget, om der tænkes på egentlig uddannelse eller instruktion.

Forslaget indeholder endvidere en bestemmelse om, at der på fællesskabsplan skal udarbejdes praktiske retningslinier for uddannelse af arbejdstagere, der arbejder med fjernelses af asbest.

Protokoller og journaler

Forslaget ændrer opbevaringstiden for protokoller og personlige helbredsjournaler fra 30 til 40 år, på grund af den lange latenstid for kræft forårsaget af asbest.

Helbredsundersøgelser

Forslaget indeholder en ændring af bilaget til direktiv 83/477/EØF, som vedrører praktiske anbefalinger om helbredsundersøgelser, så det bringes i overensstemmelse med de aktuelle retningslinier for diagnoser.

3. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Kommissionen anfører, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet det er ved indsats på EU-plan, at der i alle medlemsstaterne kan sikres et mindstemål af beskyttelse af arbejdstagerne mod farerne ved at være udsat for asbest. Med en sådan indsats undgås samtidig konkurrenceforvridning, ved at man imødegår en uensartet anvendelse af minimumskravene til beskyttelse af arbejdstagerne i medlemsstaterne. Forslaget vil samtidig fremme større fleksibilitet i beskæftigelsen på tværs af grænserne, fordi arbejdstagerne kan være sikre på mindst at finde samme mindstemål for beskyttelse af deres sundhed og sikkerhed i alle medlemsstaterne. Samtidig får arbejdsgiverne sikkerhed for, at produktionsomkostningerne ikke udsættes for urimelige skævheder af forskellige niveauer for arbejdsmiljøbeskyttelse.

Kommissionen finder, at forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, idet de ændrede bestemmelser om sundhed og sikkerhed opfylder betingelser for acceptable minimumskrav uden at pålægge arbejdsgiverne en unødigt byrde. Man undgår desuden stramme betingelser, der ville bremse etablering og udvikling af små og mellemstore virksomheder.

4. Danske regler på området.

- Bekendtgørelse nr. 660 af 24. september 1986 om asbest med senere ændringer.
- Bekendtgørelse nr. 993 af 1. december 1986 om registrering mm. af asbest.
- Teknisk forskrift A nr. 1 af 31. august 1999 om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisikoen ved anvendelse og udsættelse ved transport af stoffer og materialer i skibe som er ændret ved teknisk forskrift A nr. 2 af 23. juni 2000 .
- Bekendtgørelse nr. 290 af 25. april 2001 om forebyggende foranstaltninger ved udsættelse for stoffer og materialer om bord i skibe.

- Bekendtgørelse om anvendelse af asbest på havanlæg.

-
-
-

5. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget kræver ikke lovændring, og kan gennemføres ved ændring af asbestbekendtgørelsen. Forslaget skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

6. Samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget skønnes ikke at ville have samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

7. Høring af specialudvalget.

Forslaget har været i skriftlig og mundtlig høring i EF-Specialudvalget vedrørende arbejdsmarkedet og sociale forhold. Herfra er modtaget bemærkninger fra Dansk Arbejdsgiverforening, Søfartsstyrelsen, LO og Kommunernes Landsforening.

Dansk Arbejdsgiverforening påpeger, at de europæiske arbejdsgivere har indtaget en positiv holdning til initiativet.

I spørgsmålet om nedsættelse af grænseværdien for asbest, er DA af den opfattelse, at man nøje bør overveje to spørgsmål, før der vedtages en ny grænseværdi for asbest. For det første skal værdien kunne anvendes som kontrolstrategi uden urimelige omkostninger, og den tilhørende målemetode skal kunne producere pålidelige værdier uden for stor måleusikkerhed. For det andet bør man overveje forholdet mellem nyttevirkning og omkostninger, især på baggrund af det korte tidsrum, i hvilket der fortsat tillades produktion og anvendelse af asbestholdige produkter.

DA påpeger endvidere, at spørgsmålet om, i hvilket omfang der kræves kontrolmålinger, nøje bør overvejes. Som artikel 7, stk. 1 er formuleret på nuværende tidspunkt, kunne man få den opfattelse, at der stilles krav om gennemførelse af en lang række helt unødvendige og meget omkostningskrævende målinger.

Endelig påpeger DA, at det på nuværende tidspunkt er uklart, hvilke krav der gemmer sig bag artikel 12b, hvor der stilles krav om, at virksomheder, der udfører asbestnedrivning/-fjernelse skal dokumentere den fornødne kompetence. I forbindelse med den kommende diskussion/behandling af direktivforslaget er det DA's holdning, at der bør arbejdes for en ordning med et minimum af bureaukrati samtidigt med, at der opnås en rimelig harmonisering på dette felt.

Søfartsstyrelsen påpeger, at det er uklart i forslaget, hvad der forstås ved "objektive" betingelser for, hvornår det ikke er nødvendigt med en kontrol af koncentrationen af fibre i luften.

Endelig påpeger Søfartsstyrelsen, at det bør afklares, om begrebet "bygninger" også omfatter andre konstruktioner, som fx skibe.

På mødet i Specialudvalget anførte DA desuden, at der kan fastsættes grænseværdier for produktion o.l., men at grænseværdierne ikke er relevante for nedrivning m.v.

LO kan tilslutte sig Kommissionens forslag, som de ikke mener bør begrænses.

Kommunernes Landsforening har anført, at de naturligvis anerkender nødvendigheden af et højt beskyttelsesniveau mod risici forbundet med arbejdet med asbest.

KL finder, at det formentlig er korrekt, at forslaget kan gennemføres i Danmark ved ændring af asbestbekendtgørelsen og bekendtgørelsen om registrering mm. af asbest. KL forudsætter, at sådanne eventuelle ændringer af de nævnte bekendtgørelser sker ved inddragelse af parterne i Arbejdsmiljørådet gennem nedsættelse af regeludvalg, og at der herunder foretages beregninger af ændringernes økonomiske konsekvenser, herunder de kommunaløkonomiske konsekvenser. KL vil finde det hensigtsmæssigt, at der i den forbindelse foretages en klar sondring mellem de forpligtelser, der påhviler arbejdsgiveren for de medarbejdere, der beskæftiges med nedrivning, reparation og vedligeholdelse af asbestholdige byggematerialer samt rengøringsarbejde i forbindelse hermed på den ene side - og på den anden side de forpligtelser, der måtte påhvile ejere af bygninger, hvor sådanne arbejder udføres. Afhængigt af, hvor vidtgående forpligtelserne for

bygningsejere måtte være må ændringen for ventes af få kommunaløkonomiske konsekvenser for kommunerne som mulige ejere af sådanne bygninger.

KL henleder opmærksomheden på, at AT-meddelelse nr. 3.01.6 fra oktober

1999 om "Nedrivning, reparation og vedligeholdelse af asbestholdige

bygge materialer" meget udførligt gør rede for den gældende praksis fra

Arbejdstilsynets side med hensyn til de omhandlede typer af arbejde inden

for dette tilsyns område.